

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๖๙ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๓๖,๖๓๑,๒๙๕ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๕๔๖ ไร่ ในข้าวช่วงอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน จำนวน ๒๕ ไร่ ข้าวอายุช่วง ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๔๔๐ ไร่ และข้าวช่วงอายุมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๘๑ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๔๒๐ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๕ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอห้วยกระเจา

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอพรรณานิคม

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอปะนาเระ

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอตาลสุ่ม

จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ อำเภอชะอำ

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๓,๓๒๕ ไร่ ในระดับรุนแรง ๓๕๐ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๒,๙๗๕ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๑,๗๔๙ ไร่)

พบการระบาดในพื้นที่ ๘ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดลำพูน ได้แก่ อำเภอเมืองลำพูน

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอเดชอุดม ศรีเมืองใหม่ พิบูลมังสาหาร ดอนมดแดง เหล่าเสือโก้ก นาจะหลวย

ตระการพืชผล และอำเภอสิรินธร

จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ อำเภอปากคาด

จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอหนองสูง นิคมคำสร้อย และอำเภอหว้านใหญ่

จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ อำเภอบ้านโคก

จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อำเภอโนนนารายณ์

จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ อำเภอสามชัย และอำเภอดอนจาน

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ๒๔ สถานี สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๖ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยน้อยกว่า ๘๐ %จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ ตอนล่างที่ ต.มหาชัย อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖ % ภาคกลางที่ ต.คลองวัว อ.เมือง จ.อ่างทอง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๖ % ต.คลองสี่ จ.ปทุมธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔.๙๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๖ % ภาคตะวันตกที่ศูนย์วิจัยข้าว จ.สุพรรณบุรี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๑ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๖ % ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สงขลา ยะลา นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะเกิดการระบาดทำให้ข้าวเสียหายได้

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคใต้ ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง จังหวัดพัทลุง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๘๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๒ % สถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ บ้านวังน้ำเย็น ต.แม่ป้าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๗ % และสถานีตรวจวัด(Gistda)ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลคำเจริญ อำเภอตระการกมลพิษผล จังหวัดอุบลราชธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๔ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๖ % ซึ่งคาดการณ์ว่าข้าวอยู่ในระยะกล้าจนถึงระยะแตกกอ โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจเกิดโรคไหม้ได้ ทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ในพื้นที่ทางภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา ปัตตานี หนองคาย พัทลุง นครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร หนองคาย ร้อยเอ็ด บึงกาฬ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ และจังหวัดมุกดาหาร และพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดลำพูน แพร่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง น่าน อุตรดิตถ์ และจังหวัดพะเยา

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าวทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว และใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โดยประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมันตรวจแปลง

๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดบึงกาฬ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

๓.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

๓.๕ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำ

๓.๖ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำ

๓.๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

๓.๘ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาจนบุรี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๓.๙ สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๔.๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

๔.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

๔.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธแ้จ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาศและพื้นที่เสียงต่อการระบาศ ๔๒ จ้งหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ระบาศซ้าซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาศซึ้นอื่ก โดยได้จ้ดท้าแปลงตีดตามสถานการณ้ท้งหมตจ้นวน ๘๐๙ แปลง ศจช.ใน พื้นที่เสียงเร้งผลิตขยายเชือราโทรโคเดอร้มา เชือราบิวเวอเรีย และรณรงค้ให้สมาชิกใช้ควบคุมศ้ตรูซ้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จ้งหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลุกซ้าว ๖๙ จ้งหวัด ๔,๖๐๐ ตำบล

*จ้งหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๖๙ จ้งหวัด ๑,๑๘๐ ตำบล คิตเป็นร้อยละ ๘๙.๖๑ และ ๒๕.๖๕ ตามลำดับ

จ้งหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๘ จ้งหวัด ๓,๔๒๐ ตำบล คิตเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ และ ๗๔.๓๔ ตามลำดับ

**จ้งหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๖๙ จ้งหวัด ๑,๑๖๒ ตำบล คิตเป็นร้อยละ ๘๙.๖๑ และ ๒๕.๒๖ ตามลำดับ

จ้งหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๘ จ้งหวัด ๓,๔๓๘ ตำบล คิตเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ และ ๗๔.๗๓ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ้การระบาศศ้ตรูซ้าว ทาง <http://www.doe.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.doe.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

